

МЕДИЦИНА України

*Династія Панікарів — символ професійності.
Різні покоління — справа одна!*

**Вітаємо з Днем працівників
ветеринарної медицини України!**

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА УКРАЇНИ

Науково-виробничий щомісячник
ДЕРЖАВНОГО КОМІТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ УКРАЇНИ

Журнал заснований Асоціацією спеціалістів
ветеринарної медицини України

Зареєстровано:
КВ №1852 від 7 березня 1996 р.
Перереєстровано:
Свідоцтво КВ №6835 від 28 грудня 2002 р.
Видавець — товариство «Ветінформ»

Редакційна колегія:

Г.Б.Іванов

(голова редакційної колегії)

В.М.Горжеев

(заступник голови)

А.В.Абрамов, І.Ю. Бісюк,

А.В.Березовський, В.О.Бусол,

П.І.Вербицький, В.Ф.Галат,

В.Г.Герасименко,

П.П.Достоевський,

А.В.Ільченко, М.В.Косенко,

І.Я.Кошомбас, В.І.Куліш,

В.І.Левченко, В.П.Литвин,

В.Т.Лісовенко, М.В.Ляпунов,

А.Й.Мазуркевич, М.С. Мандигра,

В.М.Манченко, Д.О.Мельничук,

А.Ф.Ображей, Л.В.Олійник,

О.Ф.Петренко, М.К.Потоцький,

С.К.Рудик, О.І. Рудь,

Б.Т.Стегній, В.О.Ушкалов,

Г.Г.Харута, Г.О.Хмельницький,

В.І.Хоменко, М.І.Цвіліховський

Редакція:

О.В. Колганов

(головний редактор)

А.В.Ільченко

(заступник головного редактора)

О.К.Бобровникова, О.О.Цимбал,
Н.О.Коденко

Дизайн та верстка: Р. Верстюк

Адреса для листування:

03150 Київ, а/с 138, редакція «ВМУ»

Тел.: (044) 287-43-77

E-mail: vetinform@kw.ua

При передруку посилання на

«Ветеринарну медицину України»

обов'язкове

Відповідальність за зміст реклами

несе рекламодавець

Наклад: 15000 прим.

Київ ВЕТІНФОРМ 2008

Передплата здійснюється
безпосередньо через редакцію
Вартість номера — 7,20 грн.

© Товариство «Ветінформ», 2008
© «Ветеринарна медицина України», 2008

Підписано до друку 20.07.08.

Формат 60x84 1/8.

Ум.-друк. арк. 5,58. Обл.-вид. 8,2. Зам. 111

Поліграфічне підприємство: ПП «ЕФФ-СИСТЕМ»,

08500 Київська обл., м. Фастів,

вул. Горького, 1, оф. 20.

ЗМІСТ 8'2008

ВІТАННЯ З НАГОДИ ДНЯ ПРАЦІВНИКІВ
ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ УКРАЇНИ 3-5

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ ВЕТМЕДИЦИНИ УКРАЇНИ ІНФОРМУЄ

ОФІЦІЙНА ХРОНІКА 7

Ігор ПАНІКАР. ДИНАСТІЯ ФАХІВЦІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ... 9

ОРГАНІЗАЦІЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ СПРАВИ

Василь ХАЙКО. ШЛЯХОМ РОЗВИТКУ (З ДОСВІДУ РОБОТИ
ЧОРТКІВСЬКОЇ МІЖРАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ ВЕТМЕДИЦИНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ) 10

М.Л. ГАЛЯС. ВЕТЕРИНАР ЗА ПОКЛИКАННЯМ. 11

Марина ЛАМАНОВА. МИНУЛЕ, ДІЙСНЕ ТА МАЙБУТНЄ 12

ПІДГОТОВКА КАДРІВ

Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ. РЕФОРМУВАННЯ ВЕТЕРИНАРНО-
МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОЇ УГОДИ 13

ЕПІЗООТОЛОГІЯ

Людмила ГРИШОК, Віталій НЕДОСЕКОВ,
Іван ПОЛУПАН та ін. ЛІСАВІРУСИ, ЇХ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНЕ
ТА ЕПІЗООТОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ. 16

ПАРАЗИТОЛОГІЯ

Артур ДИНЬКА. ПРОФІЛАКТИКА — ЗАПОРУКА ЗДОРОВ'Я
(ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОТИГЕЛЬМІНТОЗНИХ ЗАХОДІВ
У ГОСПОДАРСТВАХ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ) 20

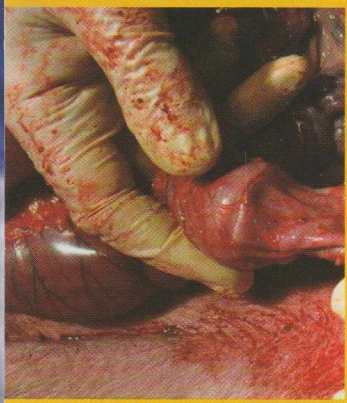
НЕЗАРАЗНІ ХВОРОБИ

Оксана БОНДАРЧУК, Юрій ЛИСАК. МЕТОДИ Й ЗАСОБИ
ПРОФІЛАКТИКИ ГІПОВІТАМІНОЗІВ І МІКРОЕЛЕМЕНТОЗІВ У ТВАРИН
(З ДОСВІДУ РОБОТИ СЛУЖБИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
КАЛІНІВСЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ) 21

ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ

Микола ПОТОЦЬКИЙ. ПУХЛИНИ РОТОВОЇ ПОРОЖНИНИ І ГЛОТКИ
(TUMORS OF THE UPPER ALIMENTARY TRACT) 23

ХІРУРГІЯ

- Віктор БОГДАН.** ДОСЛІДЖЕННЯ МІЦНОСТІ АНАСТОМОЗУ ТОВСТОГО ВІДДІЛУ КИШЕЧНИКА У СВИНЕЙ 26
- М.В. РУБЛЕНКО, А.В. ЯРЕМЧУК.** ГЕМОСТАЗОЛОГІЧНІ ТА МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАГОЄННЯ РАН У ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ ПРИ МІСЦЕВОМУ ЛІКУВАННІ ПРЕПАРАТАМИ НА ГІДРОФІЛЬНІЙ ТА ГІДРОФОБНІЙ ОСНОВАХ 28

ФАРМАКОЛОГІЯ, ТОКСИКОЛОГІЯ

- Олег ТРУФАНОВ.** НТ-2 ТОКСИКОЗ КУРЧАТ 32

ЛАБОРАТОРНА ПРАКТИКА

- Леонід КОРЧАН.** ЛІЧИЛЬНА КАМЕРА ДЛЯ ГЕЛЬМІНТОЛАРВОСКОПІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 36

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Олексій ГОДОВСЬКИЙ, Михайло БАБКІН, Володимир СТЕЦЕНКО та ін.** ОЦІНКА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВАКЦИНИ ІНАКТИВОВАНОЇ ПРОТИ ВІРУСНОЇ ДІАРЕЇ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ 37
- Віталій ПІОТРОВИЧ, Олексій КУЧЕРЯВЕНКО, Олександр КУЧЕРЯВЕНКО та ін.** ЗАСОБИ СПЕЦИФІЧНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ЛЕПТОСПІРОЗУ ТВАРИН В УКРАЇНІ 39
- Володимир ЛИТВИН, Володимир ПОЛІЩУК.** ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЗАСОБІВ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ 43

НАМ ПИШУТЬ

- В.В. КОНОВАЛЬЧУК.** ПРОФІЛАКТИКА, ЛІКУВАННЯ ТА ДІАГНОСТИКА ЛЕПТОСПІРОЗУ У СВИНЕЙ 46
- Віталій КОЛЕСНИК.** АЙБОЛИТИ—ПРИВАТНИКИ 47

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ

- 35, 42, 47, 48

VETERINARY MEDICINE OF UKRAINE

Scientific and Productive
magazine of
THE STATE COMMITTEE OF
VETERINARY MEDICINE
OF UKRAINE
The magazine is found by
Association of veterinary
specialists of Ukraine

Is published on the recommendation
of Academic Council of the Institute
of Veterinary Medicine of UAAS.

Registration certificate КЗ
No.1852, March 7, 1996
No.6835, December 28, 2002
The publisher —
the Vetinform Company

Editorial Board:

G.Ivanov
(The Chairman of the Editorial Board)
V.Gorzheyev
(Deputy of Chairman)

A.Abramov, I.Bisyuk,
A.Berezovskiy, P.Verbitskiy,
V.Busol, V.Galat, V.Gerasimenko,
P.Dostoevskiy, A.Ilchenko,
G.Kharuta, G.Khmelnitskiy,
V.Khomenko, M.Kosenko,
I.Kotcumbas, V.Kulish, V.Levchenko,
V.Lisovenko, V.Litvin, M.Lyapunov,
A.Mazurkevitch, M.Mandygra,
V.Manchenko, D.Melnichuk,
A.Obrazzhei, L.Oliyunk, O.Petrenko,
M.Pototskiy, S.Rudyk, O.Rud,
B.Stegniy, N.Tsvililovskiy,
V.Ushkalov

Editorship:

O.Kolganov
(Editor-in-Chief)
A.Ilchenko (Deputy of Editor-in-Chief)

O.Bobrovnikova, O.Tsimbal,
N.Kodenko

Design:

R. Verstyuk

Address for correspondence:
03150 Kiev, P.O. Box 138, «Vetinform»
tel.: (044) 287-43-77

E-mail: vetinform@kw.ua

When reprinting reference to the
«Veterinary Medicine of Ukraine»
is obligatory
An advertiser is responsible for
an advertisement content

Number of copies printed: 15,000
Kyiv VETINFORM 2008

© Company Vetinform, 2008
© «Veterinary medicine of
Ukraine», 2008

УВАГА!

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА ЖУРНАЛУ
«ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА УКРАЇНИ»

НА 2008 РІК!

ПЕРЕДПЛАТА ТІЛЬКИ ЧЕРЕЗ РЕДАКЦІЮ КОМПАНІЇ
«ВЕТІНФОРМ»,

з питань передплати звертатись за телефонами:
8 (044) 200-84-86; 287-67-13 (факс), 287-43-77

ЛІЧИЛЬНА КАМЕРА ДЛЯ ГЕЛЬМІНТОЛАРВОСКОПІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**Леонід КОРЧАН, лікар ветеринарної медицини, здобувач
Полтавська державна аграрна академія**

Успіх боротьби з гельмінтозами тварин значною мірою залежить, насамперед, від своєчасного і точного розпізнавання цих захворювань.

Основними лабораторними методами життєвої діагностики хвороб тварин, що спричиняються паразитарними червами, є гельмінтооскопія (виявлення яєць гельмінтів) та гельмінтоларвоскопія (виявлення личинок паразитів). Усі вони базуються на виділенні і підрахунку яєць чи личинок у пробах фекалій [5].

Під час дослідження фекалій овець і кіз, хворих на диктіокаульоз і протостронгілози, при середній і високій інтенсивності інвазії виникають труднощі у процесі підрахунку личинок на предметному склі, бактеріологічних чашках під покривним склом чи в краплях осаду, що полягають у значних витратах часу для максимального огляду препаратів і можливого повторного вивчення ділянки. Через це виникла необхідність

пошуку лічильної камери для об'єктивного підрахунку личинок.

Гельмінтооскопічні дослідження часто проводять за допомогою лічильних камер Весоюзного інституту гельмінтології ім. Скрябіна (ВІГІС) [2], Білоцерківського національного аграрного університету (БЦНАУ) [4], Мак Мастера [1].

Проте, призначені для підрахунку яєць гельмінтів у фекаліях, ці камери недостатньо придатні для підрахунку личинок в отриманому осаді при гельмінтоларвоскопічних дослідженнях. Після заповнення таких лічильних камер суспензією осаду личинки не спливають на поверхню, а осідають на дно комірок. Через різний коефіцієнт заломлення отриманого середовища при мікроскопії такого осаду видно або личинок на дні виготовлених заглибин (комірок), або сітку верхньої пластинки лічильної камери.

Зазначені лічильні камери недостатньо ефективні з огляду на санітарні вимоги, ос-

кільки суспензії при нанесенні в комірки розтікається поверхню верхніх пластинок і досить часто забруднює руки дослідника або робочу поверхню стола.

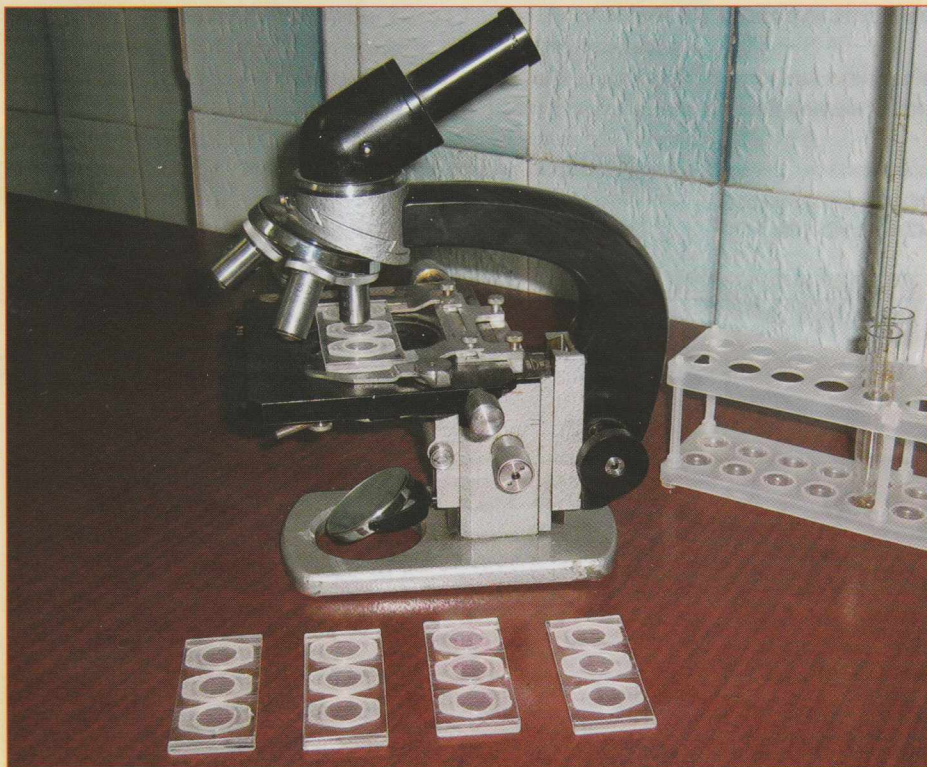
МЕТА НАШОЇ РОБОТИ – створення такої лічильної камери для гельмінтоларвоскопічних досліджень, яка б сприяла якісшому проведенню мікроскопії отриманого осаду, максимальному огляду приготуваних препаратів, збільшенню обсягу досліджень, санітарній безпеці, підвищенню ефективності існуючих гельмінтоларвоскопічних досліджень та санітарної безпеки.

Запропоновану модель (див. рисунок) виготовлено із прозорого органічного скла розміром 80×35 мм. На верхньому боці пластинки, на відстані 10 мм від її поперечних країв, наклеєно три циліндричні комірки із внутрішнім діаметром 16 мм і висотою 3 мм. Такі розміри пластинки і розміщення комірок дають можливість розташувати лічильну камеру в препаратодержачі мікроскопів вітчизняного виробництва й оглядати без зміни її положення дно всіх трьох комірок. Завдяки висоті циліндричних комірок суспензії не розтікається поверхню пластинки і не забруднює інші предметів. Матеріалом для виготовлення циліндричних комірок може слугувати верхня частина циліндра 10-мілілітрового одноразового шприца. На дещо комірках нанесено по 15 одноміліметрових паралельних лічильних доріжок, які значно покращують мікроскопію досліджуваного осаду, дозволяють користуватися об'єктивом 10× та окуляром 15×. Нижня сторона камери має два поперечні борти з органічного скла, що захищають її від подряпин.

Суспензію отриманого осаду личинок без центрифугування вносять в кожну комірку лічильної камери згідно зі стандартом у об'ємі 0,05 мл (одна крапля очної лінзи). Або осад після центрифугування ресуспендують в 1 мл надосадової рідини й вносять його по комірках лічильної камери, проводять мікроскопію. Підраховують личинки в усередненій одній краплі суспензії або в 1 мл суспензії, отриманої з 5 г фекалій.

Розроблену камеру було апробовано на значній кількості проб фекалій від овець. На дану камеру отримано державний патент [3].

Тож ми вважаємо за доцільне надати

Лічильна камера для гельмінтоларвоскопічних досліджень

ти промислове виробництво лічильної камери і впровадити її у практику ветеринарної медицини.

ВИСНОВКИ

1. Використання запропонованої лічильної камери дозволяє швидко проводити максимальний огляд приготовлених препаратів; запобігає повторному дослідженню однієї й тієї ж ділянки; гарантує повну санітарну безпеку дослідників (суспензія не розтікається поверхнею пластинки) і значно підвищує достовірність існуючих гельмінтоларвоскопічних досліджень.

2. Запропонована лічильна камера може також бути використана для гельмінтогематололарвоскопічних досліджень та досліджень осаду методом послідовних змивів і крапель флотаційного розчину.

ЛІТЕРАТУРА

1. Котельников Г.А. Гельминтологические исследования животных и окружающей среды: Справочник. — М.: Колос, 1983. — 208 с.

2. Лигачёва Л.Д., Котельников Г.А. Копроовоскопическая диагностика стронгилятозов овец // Тр. Всес. ин-та гельминтол. — М., 1989, Т. 30. — С. 87–92.

3. Патент на корисну модель № 25476 від 10 серпня 2007 року. Лічильна камера для гельмінтоларвоскопічних досліджень.

4. Пономар С.І. Лічильна камера БЦДАУ для копрогельмінтоовоскопічних досліджень // Ветеринарна медицина України. — 1997. — №10. — С. 29.

5. Степанова А.В. Лабораторная диагностика гельминтозов сельскохозяйственных животных тропических стран: Методические указания — М.: МВА, 1983. — 60 с.

Науковий керівник Ю.О. ПРИХОДЬКО,
доктор ветеринарних наук, професор

РЕЗЮМЕ

Счётная камера для гельминтоларвоскопических исследований. Л.М. Корчан.

Предложенная счётная камера для гельминтоларвоскопических исследований проста в изготовлении, позволяет быстро и качественно проводить максимальный осмотр препаратов, способствует санитарной безопасности и значительно повышает эффективность работы.

Counting camera for helmintholaryscopy researches. L.M. Korchan.

The counting camera for helmintholaryscopy researches is proposed. Easy in manufacturing; allows quickly and qualitatively conduct maximal inspection of medications which are being under consideration; assists large sanitary safety; significantly increases efficiency of existing for helmintholaryscopy researches.

УДК 619:616.98:578.833.3

ОЦІНКА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВАКЦИНИ ІНАКТИВОВАНОЇ ПРОТИ ВІРУСНОЇ ДІАРЕЇ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Олексій ГОДОВСЬКИЙ, здобувач

Михайло БАБКІН, кандидат ветеринарних наук

Володимир СТЕЦЕНКО, кандидат ветеринарних наук

Олена ПРОХОРЯТОВА, кандидат ветеринарних наук

Національний науковий центр «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини»

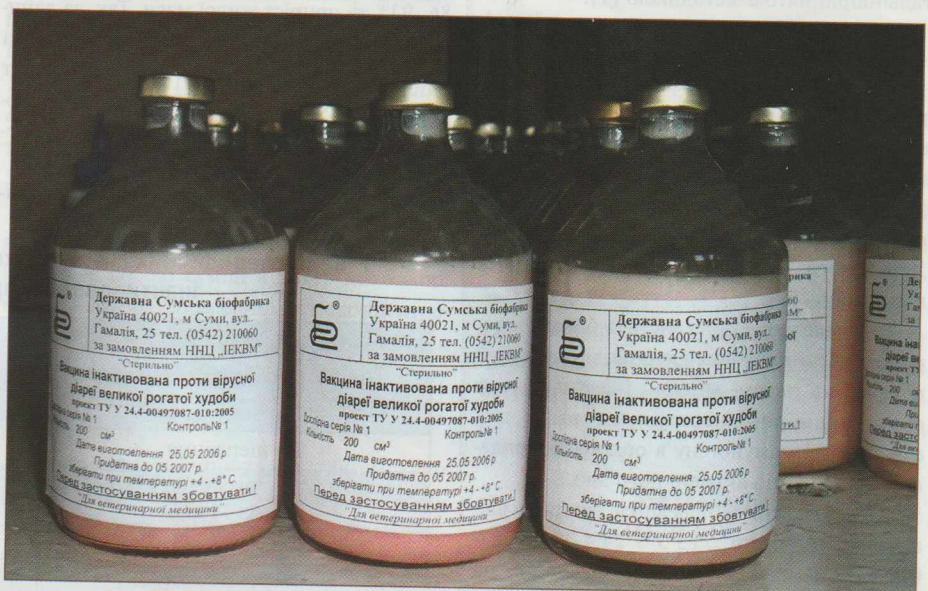
Вірусна діарея великої рогатої худоби (ВД ВРХ) — інфекційна контагіозна хвороба, яка характеризується пригніченням імунної системи, зниженням продуктивності та проявляється клінічно переважно у молодих тварин ерозивно-виразковим ураженням слизових оболонок шлунково-кишкового тракту, ринітом, збільшенням лімфатичних вузлів, лихоманкою, загальним пригніченням, лейкопенією, постійною або мінливою діареєю, ерозивним та виразковим стоматитом з інтенсивним слиновиділенням, появою слизово-гнійних витікань з носової порожнини. Інколи спостерігають ураження нервової системи та кульгавість. У корів можливі аборти [1].

У більшості країн світу вірус діареї є зви-

чайним патогеном, поширеним серед великої рогатої худоби. Тому, як правило, тварини хворіють у перші роки життя. Про це свідчать висока серопозитивність і значні титри гуморальних віруснейтралізуючих антитіл, які виявляють у 50–90% дослідженого поголів'я. Відомо, що від 1 до 2%, а в деяких стадах до 9%, тварин є персистентно інфікованими ВД [2–4].

В Україні вірусну діарею вперше було зареєстровано у серпні 1967 р. Клінічний прояв хвороби спостерігав у двох господарствах, що спеціалізувались на відгодівлі молодняку, В.С. Білокінь з колегами [5].

Циркуляцію збудника території України підтверджено його ізоляцією та виявленням специфічних антитіл до нього у свійських і диких тварин [6, 7].

Вакцина інактивована проти вірусної діареї великої рогатої худоби, вироблена в умовах Сумської державної біологічної фабрики в 2006 р.